

Het lag voor de hand dat in onze artikelenreeks de figuur van Henri PERMEKE vroeg of laat aan bod ging komen. Vergeten was hij zeker en hetgeen over hem gepubliceerd werd is bedroevend weinig.

Immers, wie kende zijn schilderijen, tenzij een handvol specialisten en de aandachtige bezoekers van het PERMEKE-Museum te Jabbeke waar een marine van hem te zien is?

Mijn collega Willy VAN DEN BUSSCHE, Conservator van het Jabbeeks Permeke - Museum was me echter voor. In de zomer van 1980 pakte hij in genoemd museum uit met een puike studie-tentoonstelling rondom de figuur van Henri PERMEKE. De resultaten van zijn vorscherswerk publiceerde Willy VAN DEN BUSSCHE in een 34 bladzijden dikke gestencilde catalogus, getuigend van gedegen vakkennis.

Onafhankelijk van VAN DEN BUSSCHE verrichte ik met het oog op een bijdrage voor "De Plate" mijn eigen research overeen, maar V.D.B. vond zaken die ik niet vond en het omgekeerde is ook waar.

Met het artikel dat volgt wil ik de figuur van Henri PERMEKE aan het grote lezerspubliek van "De plate" leren kennen.

De tekst houdt de chronologische volgorde aan. In een eerste deel komt de periode aan bod vóór PERMEKE'S aankomst te Oostende.

1849 : Henri-Louis PERMEKE wordt op 25 augustus 1849 te Poperinge geboren.

Zijn vader, Pierre-Jacques PERMEKE (1810-1880) was glaswerker en huisschilder. Hij woonde op de Grote markt te Poperinge en later in de Hospitaalstraat 27 aldaar.

Zijn moeder heette Nathalie VAN HAELEWYN.

In het tijdschrift "De Vlaamse Stam" (2,3, 1966, p. 240) publiceerde Ph. VAN HILLE de kwartierstaat van Constant PERMEKE. Daarin leren we dat Henri's voorvadersen blikslagers, loodgieters, landbouwers en stoelen-draaiers waren.

Het gezin PERMEKE-VANHAELEWYN telde 12 kinderen, oa. nog een Louis, een Leopold en een Edouard.

Een zuster van Henri trouwde met de vader van de gekende Iepers-Oostendse fotograaf Maurice ANTONY (1883-1963)

Over Henri's jeugd en jongelingsjaren is weinig met zekerheid geweten : met afwisselend succes zou hij tal van beroepen hebben uitgeoefend.

1870 : "Landschap" (olie op doek; 24,5 x 45; privéverzameling)

1874 : In dat jaar wellicht vat Henri PERMEKE zijn studies aan aan de kon. Academie voor Schone Kunsten te Brussel.

Tot omstreeks 1878 woonde hij in de Molenstraat 33a te Sint-Joost-ten-Noode

1875 : Op 2 september 1875 richt Henri PERMEKE een brief aan het Poperingse Gemeentebestuur om een subsidie voor zijn studies te bekomen (VAN DEN BUSSCHE, p. 3)

Hij liet niet na her en der aan te dringen om méér subsidies te bekomen (VAN DEN BUSSCHE, p. 5-6)

"Stilleven - de dood" (olie op doek; 56,5 x 42,5; privéverzameling)

1876 : Stichting van "L'Essor" te Brussel op 4 maart 1867. Deze vereniging wilde de leerlingen en oudleerlingen van de Academies voor Schone Kunsten verenigen. PERMEKE was stichtend lid. Andere leden waren : A. BAERTSOEN, F. CHARLET, J. DILLENIS, L. HERBO, L. CAMBIER, J. DEGREEF, J. DELVILLE, R. WYTSMAN, F. VAN LEEMPUTTEN, J. DELALAING, F. KHNOPFF e.a.

- 1877 : "Het strand te Oostende"
 "Het kursaal te Oostende in opbouw"
 "Landschap" (olie op paneel; 44,5 x 58; privéverzameling)
 "Poperinge na de hoppepluk" (olie op doek; 57 x 123; (Poperinge, Gemeentebestuur)
- 1878 : Een brief van PERMEKE (gedateerd 26 augustus 1878) vertelt dat hij toen in Amsterdam verblijft.
 In die brief is een ook sprake van de aankoop van "Gezicht op de Stad Poperinge" door de Stad Poperinge à 1.200 Fr. (VAN DEN BUSSCHE, p. 6).
 In 1878 zou Leopold II zijn schilderij "Oostende bij regenweer" gekocht hebben naar aanleiding van een tentoonstelling van "L'Essor" (L'Echo d'Ostende, 20 juli 1907)
- "Scheldegezicht te Burcht" (olie op paneel; 43,5 x 57 cm; privéverzameling)
 "Broeltorens te Kortrijk" (olie op doek; 49 op 68; Oostende, Museum voor Schone Kunsten)
 "Oudenaarde tijdens de overstroming van 1877". Hij wint er een bronzen medaille mee te Sydenham.
- 1879 : Wellicht dat jaar voltooit PERMEKE zijn studies aan de Brusselse Academie. Begin 1879 verhuist hij naar Burcht, een Scheldedorp nabij Antwerpen.
 Burcht was toen ter tijd een geliefd oord bij vele Belgische landschappers : Franz Courtens, Alfred Verwee, Euphrosine Beernaert, Camille Van Camp...
 Deelname aan het Salon 1879 te Brugge met "Oudenaarde tijdens de overstroming van 1877" & "Haven te Maassluis" (cf. Cercle Artistique Brugeois. Explication des ouvrages de peintures, ... , exposés dans les Salles des Halles de Bruges le 7 décembre 1879).
 Genoemde catalogus wermeldt PERMEKE inderdaad woonachtig te Burcht, en vertelt ook dat hij reeds een medaille heeft gewonnen te Sydenham.
- "Stilleven met bloemenvaas" (olie op doek; 20 x 25; privé - verzameling)
- 1880 : Deelname aan het Salon 1880 te Brussel met "De Schelde bij hoog tij"
 "Strandgezicht" (olie op paneel; 25 x 50 cm)
 "Havengezicht te Nieuwpoort" (olie op doek; 25 x 40; privéverzameling)
- 1882 : Deelname aan de 6e jaarlijkse tentoonstelling van l'Essor" in het Palais voor schone kunsten, Regentschapstraat te Brussel (7 januari - 8 februari) met vier schilderijen :
 157. Le pont Léopold à Bruxelles
 158. Le bassin de l'Arsenal
 159. Déchargement sur l'Escaut
 160. Le pont du rivage
- 1883 : Op 3 september 1883 huwt Henri PERMEKE te Burcht met Stefanie BUYTAERT, dochter van Petrus-Augustinus BUYTAERT (1811-1876), Gemeentesecretaris van Burcht, en Maria-Francisca BOEYE (1802-1884). Ze had één broer, Martin, die onderwijzer was.
 Kort na zijn huwelijk vertrok Henri PERMEKE alleen op reis naar Italië.
- 1884 : "Landschap in Italië" (olie op doek; 45 x 66 cm).
- 1885 : Henri PERMEKE is eindelijk terug uit Italië en vestigt zich met zijn vrouw te Antwerpen, Zilvermidstraat 13.

1886 : Op 2 augustus 1886 wordt hun zoon Constant PERMEKE geboren (100 jaar geleden in 1986 !!!)

Op een niet gekend tijdstip in of na 1886 komen ze opnieuw te Burcht wonen, Kerkendam 3.

Vader PERMEKE had inmiddels een woonboot-atelier gekocht die hij de "Artis Amor" doopte.

(vervolgt)

Norbert HOSTYN.

X X X

Uit het Stadsarchief :

Twee Oostendse advertenties uit de 18e eeuw.

Hierbij de tekst van twee 18^e eeuwse advertenties, waarvan het Oostendse Stadsarchief exemplaren bezit. De eerste betreft de aanbesteding van de bouw van een magazijn nabij de handelsdokken. De andere adverteert de openbare verkoop van een grote hoeveelheid textiel. Ze dateren respectievelijk uit 1780 en 1787, de laatste bloeiperiode van Oostende vóór de Franse revolutie. Het is de tijd van grote economische expansie, de tijd van de Vrijhaven met een belangrijke goederen-traffic te Oostende. Een bloei die zo schitterend weerspiegeld werd in het onvindbare schilderij van Balthasar SOLVYNS : "Gezicht op de haven en de Stad Oostende" (VERBOUWE, 373)

ADVERTENTIE.

Norbert HOSTYN.

Men laet weten van wegen BURGMEESTER ende SCHEPENEN der Stede ende Port van Oostende, dat sij op Saterdag den 29 deser loopende maend July 1780 's namiddags ten twee uren t'hem-lieden Collegiale Vergaederinge, in eene aenneminghe, publyckelyk aen den minst-biedende, zullen exponneren het maecken tusschen de twee Bassins, ende leveren van de noodige Materialen van een Magazyn, lanck tusschen mueren twee hondert twee-en-vyftig, breed dertig voeten en half, ende hooge seventhien voeten acht duymen en half in brycken ; de kappe de welke zal moeten gedeckt worden met Schaillien naer proportie ;alles ingevolge het Plan, Besteek, ende Condition dan-of zynde, ende berustende ter Greffie der geseyde Stad, alwaer sy, door de gonne gaedinge hebben, van nu af konnen geexamineert worden.

ADVERTENTIE VAN DE VENDITIE.

Men sal Vercoopen op Woensdag den 6 February 1787, om twee uren na-middag ten Comptoire Principael van Syne Majesteyts Regten binnen Oostende; Eene groote partye Wolle Stoffen, bestaende in hondert twee stucken Satyn-Turk, schoone qualiteyt, Twaelf stucken Witte Baeyen, Twee en dertig Halve Stucken Duffelt ofte Bath Coat-ings van verscheyde Conleuren; 't welck bovenstaende vrey van alle Regten aen de Koopers sal geleverd worden

Elck segh 't Voorts.

OOSTENDSE BROUWERIJEN.

De naam van de Engelse brouwerij waarvan sprake in het aprilnummer van "De Plate" (blz 2) is niet Kalter maar Calder. De brouwerij was eigendom van de N.V.:Calder's Belgian agencies, een vennootschap gesticht met Engels kapitaal waarvan de Heer Calder de voornaamste aandeelhouder was.

R. LUST.